

Treaty Series No. 11 (1962)

Convention on Social Insurance

between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Republic of Turkey

[with Exchange of Notes]

Ankara, September 9, 1959

[Ratifications were exchanged on March 3, 1961]

Presented to Parliament by the Secretary of State for Foreign Affairs by Command of Her Majesty February 1962

LONDON HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE two shillings net

Cmnd. 1614

CONVENTION ON SOCIAL INSURANCE BETWEEN THE UNITED KINGDOM AND THE REPUBLIC OF TURKEY

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Republic of Turkey,

Being resolved to co-operate in the social field,

Affirming the principle that the nationals of one Contracting Party should receive under the social insurance legislation of the other equal treatment with the nationals of the latter,

Desirous of giving effect to this principle and of making arrangements enabling their nationals who go from the territory of one Party to the territory of the other either to keep the rights which they have acquired under the legislation of the former Party or to enjoy corresponding rights under the legislation of the latter,

Desirous further of making arrangements for insurance periods completed under the legislation of the two Parties to be added together for the purpose of determining the right to receive benefit,

Have agreed as follows: ----

PART I.—DEFINITIONS AND SCOPE

ARTICLE 1

For the purpose of the present Convention, unless the context otherwise requires-

- (1) "territory" means, in relation to the United Kingdom, England, Scotland, Wales, Northern Ireland and the Isle of Man, and, in relation to Turkey, its national territory;
- (2) "national" means, in relation to the United Kingdom, a citizen of the United Kingdom and Colonies, and, in relation to Turkey, a person having Turkish nationality;
- (3) "legislation" means, according to the context, the legislation specified in Article 2 in force in any part of the territory of one (or the other) Contracting Party;
- (4) "competent authority" means, in relation to the United Kingdom, the Minister of Pensions and National Insurance, the Ministry of Labour and National Insurance for Northern Ireland, and the Isle of Man Board of Social Services as the case may require, and, in relation to Turkey, the Ministry of Labour;
- (5) "social insurance authority" means, in relation to the United Kingdom, the Minister of Pensions and National Insurance, the Ministry of Labour and National Insurance for Northern Ireland, or the Isle of Man Board of Social Services, as the case may require, and, in relation to Turkey, the Workers' Insurance Institution;
- (6) "employed person" means a person who comes within the definition of an employed person (or a person who is treated as an employed person) in the legislation which is being applied;

- (7) "dependant" means, in relation to the United Kingdom, a person who would be treated as such for the purpose of any claim to receive an additional allowance under the legislation of the United Kingdom, and, in relation to Turkey, a person who comes within the definition of a dependant in the legislation of Turkey;
- (8) "insurance period " means, in relation to one (or the other) Party, a period during which a person is insured under the legislation of that Party;
- (9) "contribution period" means, in relation to one (or the other) Party, an insurance period in respect of which contributions, appropriate to the benefit in question, have been paid under the legislation of that Party;
- (10) "equivalent period" means, in relation to the United Kingdom, an insurance period in respect of which contributions, appropriate to the benefit in question, have been credited under the legislation of the United Kingdom, and, in relation to Turkey, an insurance period during which the insured person was incapable of work;
- (11) the words "benefit" and "pension" include any increase in the benefit or pension and any additional allowances payable therewith;
- (12) "sickness benefit" means, in relation to the United Kingdom, sickness benefit as defined in the legislation of the United Kingdom, other than invalidity pension, and, in relation to Turkey, sickness benefit as defined in the legislation of Turkey;
- (13) "invalidity pension" means, in relation to the United Kingdom, sickness benefit as defined in the legislation of the United Kingdom which becomes payable to a person in respect of a period of interruption of employment as defined in that legislation after the lapse in that period of three hundred and twelve days for each of which he has been entitled to receive either sickness benefit under the legislation of one (or the other) Party; or an invalidity pension under the legislation of Turkey, and, in relation to Turkey, an invalidity pension as defined in the legislation of Turkey;
- (14) "widow's benefit " means, in relation to the United Kingdom, widow's allowance, widowed mother's allowance, widow's pension and widow's basic pension, as defined in the legislation of the United Kingdom, and, in relation to Turkey, any benefit paid under the legislation of Turkey concerning survivors' insurance to a widow or the child of a widow;
- (15) "orphan's benefit" means, in relation to the United Kingdom, guardian's allowance as defined in the legislation of the United Kingdom, and, in relation to Turkey, any benefit paid under the legislation of Turkey concerning survivors' insurance to a child whose father and mother are dead;
- (16) "old age pension" means, in relation to the United Kingdom, an old age pension or retirement pension as defined in the legislation of the United Kingdom, and, in relation to Turkey, an old age pension as defined in the legislation of Turkey;

(17) "death benefit" means, in relation to the United Kingdom, a death grant as defined in the legislation of the United Kingdom, and, in relation to Turkey, benefit granted under the legislation of Turkey for funeral expenses.

ARTICLE 2

- (1) The provisions of the present Convention shall apply—
- (a) in relation to the United Kingdom, to-
  - (i) the National Insurance Act, 1946, the National Insurance Act (Northern Ireland), 1946, the National Insurance (Isle of Man) Act, 1948, and the legislation in force before the 5th July, 1948, which was replaced by those Acts;
  - (ii) the National Insurance (Industrial Injuries) Act, 1946, the National Insurance (Industrial Injuries) Act (Northern Ireland), 1946, and the National Insurance (Industrial Injuries) (Isle of Man) Act, 1948;
- (b) in relation to Turkey, to-
  - (i) the Industrial Injuries, Industrial Diseases and Maternity Insurances Act (No. 4772);
  - (ii) the Sickness and Maternity Insurance Act (No. 5502); and
  - (iii) the Invalidity, Old Age and Survivors' Insurances Act (No. 6900).

(2) Subject to the provisions of paragraphs (3) and (4) of this Article, the Convention shall apply also to any legislation which amends, supplements or consolidates the legislation specified in paragraph (1) of this Article.

(3) The Convention shall not apply to any legislation which relates to a new branch of social insurance, if either Contracting Party so decides and gives notice to the other to that effect within three months of the official communication of the said legislation in accordance with Article 30 of the Convention.

(4) The Convention shall apply, only if the Parties so decide, to any legislation which amends or supplements the legislation specified in paragraph (1) of this Article for the purpose of giving effect to a reciprocal agreement on social security which one (or the other) Party has made with a third Party.

PART II.—GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 3

A national of one Contracting Party shall be entitled to receive the benefits of the legislation of the other Party under the same conditions as if he were a national of the latter Party.

ARTICLE 4

(1) Subject to the provisions of paragraphs (2), (3) and (4) of this Article, where a national of either Contracting Party is employed in the territory of one Party, the legislation of that Party shall apply to him, even if he is

ordinarily resident in the territory of the other Party, and even if his employer or the principal place of business of the undertaking which employs him is in the latter territory.

(2) If a person, in the service of an employer whose principal place of business is in the territory of one Party, is sent in the course of his employment to work temporarily in the territory of the other Party, and is not a national of the latter Party nor ordinarily resident in its territory, then the legislation of the former Party shall apply to him as if he were employed in the territory of that Party, and the legislation of the latter Party shall not apply to him.

(3) If a national of the United Kingdom who is ordinarily resident in the territory of the United Kingdom is employed in the territory of Turkey, and the provisions of paragraph (2) of this Article do not apply to him, the legislation of Turkey concerning invalidity, old age and survivors' insurance shall not apply to him unless he so chooses and gives notice to that effect to the social insurance authority of Turkey. He shall also be entitled to choose that the legislation of the United Kingdom shall apply to him, and, if he so chooses, that legislation shall apply to him as if he were an insured person entitled to pay voluntary contributions from abroad.

(4) None of the provisions of this Article shall apply to any person to whom any of the provisions of Articles 5 and 6 of the present Convention apply.

ARTICLE 5

(1) For the purpose of this Article, "vessel or aircraft of one (or the other) Party" means, according to the context—

- (a) a vessel registered in the territory of the United Kingdom, or any other British vessel of which the owner (or managing owner, if there is more than one owner) or manager resides or has his principal place of business in that territory, or an aircraft registered in that territory of which the owner (or managing owner, if there is more than one owner) resides or has his principal place of business in that territory, or
- (b) a vessel which is within the scope of the Turkish legislation concerning employment at sea or an aircraft registered in the territory of Turkey.

(2) Subject to the provisions of paragraph (3) of this Article, where a national of either Contracting Party, ordinarily resident in the territory of one Party, is employed on board any vessel or aircraft of the other Party, the legislation of the latter Party shall apply to him as if any conditions relating to nationality, residence or domicile were satisfied in his case.

(3) Where a national of either Party, ordinarily resident in the territory of one Party and employed on board any vessel of the other Party, is paid remuneration in respect of that employment by some person or undertaking having a place of business in the territory of the former Party and not the owner of the vessel, the legislation of the former Party shall, in respect of that employment, apply to the national as if the vessel were a vessel of the former Party, and the person or undertaking paying said remuneration shall bé treated as the employer for the purposes of such legislation.

ARTICLE 6

(1) The present Convention shall not apply to established members of the Foreign Service of either Contracting Party.

(2) Subject to the provisions of paragraph (1) of this Article, where a national of one Party, who is in the Government service of that Party, is employed in the territory of the other Party and was compulsorily insured under the legislation of the former Party immediately before that employment in the territory of the latter Party began, that legislation shall apply to him as if he were employed in the territory of the former Party.

(3) Where a national of either Party, to whom the provisions of paragraphs (1) and (2) of this Article do not apply, is employed in a diplomatic or consular post of one Party in the territory of the other Party, he shall be entitled to choose that the legislation of the Party of which he is a national shall apply to him, and, if he so chooses and is a national of the former Party, the legislation of that Party shall apply to him as if he were employed in the territory of that Party.

ARTICLE 7

Where a person is employed in the territory of one Contracting Party and the legislation of the other Party applies to him in accordance with the provisions of paragraph (2) of Article 4 or of paragraph (2) or (3) of Article 6 of the present Convention, he shall, for the purpose of any right to receive cash benefit for sickness, maternity, industrial accident or disease under that legislation, be treated—

- (a) in respect of sickness and maternity benefit, as if he were in the territory of the latter Party, and
- (b) in respect of benefit for an industrial accident occurring or an industrial disease contracted during such employment, as if the accident had occurred or the disease had been contracted in the territory of the latter Party.

ARTICLE 8

The competent authorities of the two Contracting Parties may agree that the provisions of Articles 4, 5 and 6 of the present Convention shall not apply to particular persons or groups of persons.

ARTICLE 9

Where a person, who is ordinarily resident in the territory of one Contracting Party but is not compulsorily insured under its legislation, claims the right to be voluntarily insured under that legislation, any insurance period or contribution period completed under the legislation of the other Party shall be treated for the purpose of such claim as if it had been completed under the legislation of the former Party.

PART III.---SPECIAL PROVISIONS

Section 1.-Benefit for Sickness, Maternity and Death

ARTICLE 10

A person who has completed a contribution period under the legislation of one Contracting Party shall be entitled to receive the benefit provided under the legislation of the other Party for sickness, maternity and death, provided that—

- (a) he has, since his last arrival in the territory of the latter Party, begun a contribution period under the legislation of that Party;
- (b) he satisfies the conditions laid down by the legislation of the latter Party; and for this purpose any contribution period completed under the legislation of the former Party shall be treated, subject to the provisions of Article 25 of the present Convention, as if it had been completed under the legislation of the latter Party;
  - (c) in the case of maternity, the benefit shall be provided under the legislation under which the woman or, if it is claimed by virtue of her husband's insurance, her husband is paying contributions at the time when the claim is made or was last paying contributions before that time.

ARTICLE 11

Where a woman is insured under the legislation of one Contracting Party or is the wife of a person so insured and is in, or is confined in, the territory of the other Party, she shall, for the purpose of any claim to receive maternity allowance or maternity grant under the legislation of the former Party, be treated as if she were in, or had been confined in, the territory of the former Party.

ARTICLE 12

Where a person would be entitled to receive sickness benefit under the legislation of one Contracting Party if he were in the territory of that Party, he shall, subject to the approval of the insurance authority of that Party, be entitled to receive that benefit, while he is in the territory of the other Party, for such period as that authority may determine.

ARTICLE 13

(1) If a person dies in the territory of one Contracting Party, his death shall, for the purpose of any claim to receive death benefit under the legislation of the other Party, be treated as if it had occurred in the territory of the latter Party.

. (2) Where a person, who is in the territory of one Party, claims death benefit under the legislation of the other Party, he shall be treated as if he were in the territory of the latter Party.

.

ARTICLE 14

(1) Subject to the provisions of Article 16, where a person submits a claim to receive an old age pension by virtue of insurance under the legislation of both Contracting Parties, his claim shall be determined in accordance with the provisions of the succeeding paragraphs of this Article.

. (2) The social insurance authority of each Party shall determine, in accordance with the legislation of that Party, whether the person satisfies the conditions for receiving an old age pension under that legislation, and for this purpose shall take account, subject to the provisions of Article 25 of the present Convention, of all the insurance periods, contribution periods and equivalent periods completed by him under the legislation of the two Parties as if they had been completed under its own national legislation.

(3) Where the right to receive a pension is established in accordance with the provisions of paragraph (2) of this Article, the social insurance authority of each Party shall calculate—

- (a) the pension which would have been due to the person under its own national legislation if all the insurance periods, contribution periods and equivalent periods completed by him under the legislation of both Parties, calculated in accordance with the provisions of Article 25, had been completed under its own national legislation, and
- (b) that part of such pension which bears the same relation to the whole as the total of all the contribution periods completed by the person under its own national legislation bears to the total of all the contribution periods completed by him under the legislation of both Parties.

The part thus calculated shall be the pension actually due to the person from the social insurance authority concerned.

(4) Where the total of all the contribution periods completed by a person under the legislation of one (or the other) Party is less than six months, no pension shall be paid under the legislation of that Party.

(5) For the purpose of applying this Article, an insurance period, contribution period or equivalent period completed by a person shall be deemed to include an insurance period, contribution period or equivalent period completed by the person's husband in those cases where the person concerned is a woman claiming an old age pension by virtue of her husband's insurance or a woman claiming an old age pension by virtue of her own insurance who has chosen to have her husband's contributions taken into account.

ARTICLE 15

Where a person does not simultaneously satisfy the conditions laid down by the legislation of both Contracting Parties, his right to receive a pension under the legislation of each Party shall be established and extended as and when he satisfies the conditions laid down by the legislation of that Party, account being taken of the provisions of Article 14.

60063

ARTICLE 16

(1) A person may, at the time when his right to receive a pension is established, choose not to take advantage of the provisions of Article 14 of the present Convention. In that case the old age pension which he is entitled to receive under the legislation of each Contracting Party shall be paid to him separately by its social insurance authority without regard to his insurance under the legislation of the other Party.

(2) The pensioner shall be entitled to make a fresh choice between taking advantage of the provisions of Article 14 and those of this Article, if it is in his interest to do so, either when the legislation of either Party is amended, or when he goes from the territory of one Party to that of the other, or when, in accordance with the provisions of Article 15 or otherwise, his right to receive a pension is established or extended under the legislation of either Party.

ARTICLE 17

Where, under the legislation of one Contracting Party, a person would be entitled to receive an old age pension if he were in the territory of that Party, he shall be entitled to receive that pension while he is in the territory of the other Party.

Section 3.—Invalidity Pensions

ARTICLE 18

The provisions concerning old age pensions contained in paragraphs (2), (3) and (4) of Article 14 of the present Convention shall apply to invalidity pensions, subject to such modifications as the differing nature of the pensions shall require.

ARTICLE 19

Where a person is in the territory of one Contracting Party and, in accordance with the provisions of Article 18 of the present Convention, is entitled to receive an invalidity pension under the legislation of that Party and would be entitled to receive also an invalidity pension under the legislation of the other Party if he were in its territory, he shall be entitled to receive the latter pension as well as the former; and in addition the insurance authority of the former Party shall pay him the amount, if any, by which the total of these two pensions is less than the pension which he would be entitled to receive under the legislation of the former Party if the provisions of Article 18 were not applied in his case.

ARTICLE 20

(1) Where a person is in the territory of one Contracting Party and is not entitled, in accordance with the provisions of Articles 18 and 19 of the present Convention, to receive invalidity pensions under the legislation of both Parties, the insurance authority of the Party in whose territory he is shall, subject to the provisions of paragraph (2) of this Article, pay him the invalidity pension which he would be entitled to receive under its national legislation if the provisions of Article 18 were not applied in his case. If he goes to the territory of the other Party, the insurance authority of the former Party shall continue to pay him the said invalidity pension provided that his illness is declared to be chronic before he leaves the territory of the former Party.

(2) Where an invalidity pension is being paid under the legislation of one Party, in accordance with the provisions of paragraph (1) of this Article, it shall be replaced by pensions payable in accordance with the provisions of Articles 18 and 19 as soon as the person concerned satisfies the conditions of the legislation of the other Party, account being taken of those provisions.

Section 4.--Widow's Benefit and Orphan's Benefit

ARTICLE 21

The provisions concerning old age pensions contained in Articles 14, 15, 16 and 17 of the present Convention, shall apply to widow's benefit, and the provisions concerning invalidity pensions contained in Articles 18 and 19 shall apply to orphan's benefit subject to such modifications in each case as the differing nature of the benefit shall require.

Section 5.-Industrial Accidents and Diseases

ARTICLE 22

(1) Where a person would be entitled, if he were in the territory of onc Contracting Party, to receive any benefit under the legislation of that Party in respect of an industrial injury or disease, he shall be entitled to receive that benefit while he is in the territory of the other Party.

(2) Where a person would be entitled, if he were in the territory of one Party, to receive any benefit under the legislation of that Party in respect of a death due to an industrial injury or disease, he shall be entitled to receive that benefit while he is in the territory of the other Party.

ARTICLE 23

In assessing, for the purpose of the legislation of one Contracting Party, the degree of disablement due to an industrial accident, any previous industrial accident for which benefit is payable under the legislation of the other Party shall be treated as if it were an industrial accident covered by the legislation of the former Party.

ARTICLE 24

Where a person, who has received benefit for an industrial disease under the legislation of one Contracting Party, afterwards claims benefit for an industrial disease of the same kind under the legislation of the other Party, the social insurance authority of the latter Party shall be responsible for

60063

obtaining evidence concerning the benefit granted under the legislation of the former Party, and, for the purpose of determining whether the person is entitled to receive benefit under the legislation of the latter Party, and, if so, for the purpose of determining the amount of that benefit, that authority shall take account of the benefit granted under the legislation of the former Party as if it had been granted under the legislation of the latter Party.

Section 6.—General Provisions

ARTICLE 25

(1) In applying the provisions of Articles 10 and 14 of the present Convention concerning the adding together of insurance periods, contribution periods and equivalent periods for the purpose of establishing the right to receive benefit, the social insurance authority of each Contracting Party, having regard to the relevant provisions of the legislation of that Party, shall add to any insurance periods, contribution periods and equivalent periods completed under that legislation any insurance periods, contribution periods and equivalent periods completed under the legislation of the other Party, except to the extent that the latter coincide with the former.

(2) The provisions of paragraph (1) of this Article shall be applied in accordance with the following rules—

- (a) where a contribution period completed compulsorily under the legislation of one Party coincides with a contribution period completed voluntarily under the legislation of the other, only the former period shall be taken into account;
- (b) where a contribution period completed under the legislation of one Party coincides with an equivalent period completed under the legislation of the other, only the former period shall be taken into account.

ARTICLE 26

Where, under the legislation of either Contracting Party, the amount of any cash benefit is related to the average wage earned during contribution periods, the average wage to be taken into account for the calculation of the benefit due to be paid under that legislation shall be calculated on the basis of the wages earned during the contribution periods actually completed under that legislation.

ARTICLE 27

(1) Where, under the provisions of this Part of the present Convention, any cash benefit is payable by the social insurance authority of one Contracting Party to a person who is resident in the territory of the other Party, the payment may, at the request of that authority, be made by the social insurance authority of the latter Party as agent for the authority of the former Party.

(2) Where, during any period fixed by agreement between the insurance authorities of the two Parties, the total amount of all the payments made in accordance with the provisions of paragraph (1) of this Article by the authorities of one Party is greater than the total amount so paid by the authorities of the other Party, the authorities of the former Party shall not make any payment by way of reimbursement to the authorities of the latter Party but shall be entitled to receive the difference between the two total amounts, calculated by reference to the rate of exchange current at the end of that period.

ARTICLE 28

(1) Where a person is entitled to receive benefit under the legislation of one Contracting Party, and would be entitled to receive an increase of that benefit for a dependant if the dependant were in the territory of that Party, he shall be entitled to receive that increase while the dependant is in the territory of the other Party.

(2) Where a person would be entitled, under the legislation of the United Kingdom, to receive widow's benefit or benefit in respect of a death due to an industrial injury or disease if a child were in the territory of the United Kingdom or had been in that territory at the time when one of his parents died or at any other specified time, he shall be entitled to receive that benefit if the child, as the case may be, is in the territory of Turkey or was in that territory at that time.

ARTICLE 29

Subject to the provisions of Articles 16 and 20 of the present Convention, any person claiming benefit under the legislation of either Contracting Party may choose to have his claim settled without regard to the provisions of the present Convention.

PART IV.-MISCELLANEOUS PROVISIONS

ARTICLE 30

The competent authorities—

- (a) shall make such administrative arrangements as may be required for the application of the present Convention;
- (b) shall communicate to each other information regarding any measure taken by them for the application of the Convention;
- (c) shall communicate to each other, as soon as possible, information regarding any change made under their national legislation which affects the application of the Convention.

ARTICLE 31

(1) The competent authorities and the social insurance authorities of the two Contracting Parties shall furnish assistance to one another with regard to any matter relating to the application of the present Convention as if the matter were one affecting the application of their own national legislation.

(2) The competent authorities shall, in particular, agree upon the measures to be adopted for the medical and administrative supervision of persons entitled to benefit by virtue of the present Convention.

ARTICLE 32

(1) Any exemption from, or reduction of, legal dues, charges and fees, provided for in the legislation of one Contracting Party in connexion with the issue of any certificate or document required to be produced for the purposes of that legislation, shall be extended to certificates and documents required to be produced for the purposes of the legislation of the other Party.

(2) Where any certificate or other document has to be produced to the competent authority or social insurance authority of one (or the other) Party for the purpose of applying the present Convention, that authority shall not require the certificate or other document to be legalised or authenticated.

ARTICLE 33

Any claim, notice or appeal which should, for the purposes of the legislation of one Contracting Party, have been presented within a prescribed period to the social insurance authority of that Party, but which is in fact presented within the same period to the social insurance authority of the other Party, shall be treated as if it had been presented to the social authority of the former Party. In such cases, the social authority of the latter Party shall, as soon as possible, transmit the claim, notice or appeal to the social security authority of the former Party.

ARTICLE 34

The social insurance authorities of the Contracting Parties may, for the purpose of applying the present Convention, correspond directly with one another, or with any person entitled to receive any benefit by virtue of the Convention, or with his legal representative.

ARTICLE 35

The amount of any benefit due in accordance with the provisions of the present Convention shall be calculated in the currency of the Contracting Party whose social insurance authority is responsible for such benefit.

ARTICLE 36

(1) No provision of the present Convention shall confer any right to receive any payment of benefit for a period before the date of the entry into force of the Convention.

(2)—(a) Subject to the provisions of paragraph (1) of this Article, benefit, other than lump sum payments, shall be payable in accordance with the provisions of the Convention in respect of events which happened before the date of its entry into force, and for this purpose—

- (i) any benefit which has not been awarded because the person concerned has not made a claim or is absent from the territory of either Party shall be determined and paid;
- (ii) any benefit which has been suspended because the person concerned is absent from the territory of either Party shall be paid;
- (iii) any benefit which has been determined shall, where necessary, be determined afresh, provided that its capital value has not been liquidated.

(b) Any benefit which is payable in accordance with the provisions of sub-paragraph (a) of this paragraph shall be paid or determined and paid, as the case may be, as from the date of the entry into force of the Convention, provided that the claim therefor is submitted within twelve months of that date.

(3) Any insurance period, contribution period or equivalent period which a person has completed before the date of the entry into force of the Convention shall be taken into account for the purpose of determining the right to receive benefit in accordance with the provisions of the Convention:

Provided that-

- (a) for the purpose of applying the provisions of Article 14 of the Convention, no account shall be taken of any insurance period completed by a person under the legislation of the United Kingdom if that period is ignored in the calculation of the yearly average of contributions paid by that person or credited to him under that legislation;
- (b) for the purpose of any claim to receive benefit under the legislation of Turkey, no account shall be taken of any insurance period completed under the legislation of the United Kingdom before the 1st April, 1950.

ARTICLE 37

(1) The competent authorities of the Contracting Parties shall endeavour to resolve by negotiation any disagreement relating to the interpretation or application of the present Convention.

(2) If any such disagreement has not been resolved by negotiation within a period of three months, the disagreement shall be submitted to arbitration by an arbitral body whose composition and procedure shall be agreed upon by the Contracting Parties, or, in default of such agreement within a further period of three months, by an arbitrator chosen at the request of either Party by the President of the International Court of Justice.

(3) The decision of the arbitral body, or arbitrator, as the case may be, shall be made in accordance with the principles and spirit of the present Convention and shall be final and binding.

ARTICLE 38

In the event of the termination of the present Convention, any right acquired by a person in accordance with its provisions shall be maintained, and negotiations shall take place for the settlement of any rights then in course of acquisition by virtue of those provisions.

ARTICLE 39

The present Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged in London as soon as possible. The Convention shall enter into force on the first day of the third month following the month in which the instruments of ratification are exchanged.⁽¹⁾

⁽¹⁾ The Convention entered into force on June 1, 1961.

ARTICLE 40

The present Convention shall remain in force for a period of one year from the date of its entry into force. Thereafter it shall continue in force from year to year unless it is denounced in writing three months before the expiry of any such yearly period.

In witness whereof the undersigned, duly authorised by their respective Governments, have signed the present Convention.

Done in duplicate at Ankara this ninth day of September, 1959, in the English and Turkish languages, both texts being equally authoritative.

For the Government of Turkey:

For the Government of the United Kingdom:

SAMAN.

EDITH PITT. F. D. W. BROWN.

BİRLEŞİK KRALLIK İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ ARASINDA SOSYAL SİGORTA MEVZUUNDA AKTEDİLEN SÖZLEŞME

Sosyal sahada iş birliği yapmayı kararlaştıran Büyük Britanya ve Şimal Irlanda Birleşik Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti,

Bir âkit taraf vatandaşlarının diğer tarafın Sosyal Sigorta mevzuatına göre, o tarafın vatandaşlarıyla müsavi muameleye tâbi tutulması prensibini teyit,

Bu prensibin tatbik mevkiine konmasını ve bir tarafın ülkesinden diğer tarafın ülkesine giden her iki taraf vatandaşlarının ya kendi ülkelerinde bulundukları sırada o taraf mevzuatına göre iktisap etmiş oldukları hakların muhafazasını veya gittikleri ülkede mer'i mevzuatla bahşedilen muadil haklardan faydalanmalarını mümkün kılacak tertibat alınmasını arzu,

Sigorta yardımlarına müstehak olup olmadıkları hususunun tesbiti maksadıyla her iki taraf mevzuatına göre ikmal edilmiş bulunan sigortalılık müddetlerinin birleştirilmesini teminen ayrıca tertibat alınmasını arzu,

ederek aşağıda yazılı hususlarda mutabakata varmışlardır.

BÖLÜM I.---TARIFLER VE ŞÜMUL SAHASI

MADDE 1

Bu sözleşmenin tatbikatında, sözleşme metninde hilâfına sarahat olmadıkça:

- (1) "Ülke", Birleşik Krallık bakımından, İngiltere, İskoçya, Gal, Şimal Irlanda ve Man Adası; Türkiye bakımından da, millî hudutları içinde kalan toprakları demektir.
- (2) "Vatandaş", Birleşik Krallık bakımından, Birleşik Krallık ile müstemlekelerinin vatandaşı; Türkiye bakımından da, Türk vatandaşlığını haiz kimse demektir.
- (3) "Mevzuat", bu sözleşme metnine göre, taraflardan birinin veya diğerinin ülkesinin herhangi bir kısmında mer'i bulunan ve 2 nci maddede tasrih edilen mevzuat demektir.
- (4) "Salâhiyetli Makam", Birleşik Krallık bakımından, işin icabına göre, Emeklilik İşleri ve Millî Sigorta Vekili, Şimal Irlanda Çalışma ve Millî Sigorta Vekâleti veya Man Adası Sosyal Hizmetler İdaresi; Türkiye bakımından da, Çalışma Vekâleti demektir.
- (5) "Sosyal Sigorta Mercii", Birleşik Krallık bakımından, işin icabına göre, Emeklilik İşleri ve Millî Sigorta Vekili, Şimal Irlanda Çalışma ve Millî Sigorta Vekâleti veya Man Adası Sosyal Hizmetler İdaresi; Türkiye bakımından da, İşçi Sigortaları Kurumu demektir.
- (6) "İstihdam Edilen Kimse", mer'i bulunan mevzuatta, istihdam edilen şahıs (veya istihdam edilmiş kimse muamelesi gören şahıs) olarak tarif edilen kimse demektir.

- (7) "Sigortalının Geçindirmekle Mükellef Olduğu Kimse", Birleşik Krallık bakımından, bu Krallık mevzuatına göre, munzam yardım talebinde bulunmak maksadıyla sigortalının geçindirdiği şahıs muamelesi gören kimse; Türkiye bakımından da, Türk mevzuatında tarif edilen sigortalının geçindirmekle mükellef olduğu kimse demektir.
- (8) "Sigortalılık Müddeti", bir veya diğer taraf bakımından o tarafın mevzuatına göre bir kimsenin sigortalı bulunduğu müddet demektir.
- (9) "Prim Ödeme Müddeti", bir veya diğer taraf bakımından, taraflardan birinin veya diğerinin mevzuatına göre, mevzubahis olan yardımdan faydalanmak için gerekli, primi ödenmiş sigortalılık müddeti demektir.
- (10) "Muadil Müddet", Birleşik Krallık bakımından, bu Krallık mevzuatına göre, mevzubahis olan yardımdan faydalanmak için gerekli, primi ödenmiş itibar edilen sigortalılık müddeti; Türkiye bakımından da, sigortalı kimsenin işgöremez durumda kaldığı sigortalılık müddeti demektir.
- (11) "Yardım" ve "Aylık" kelimeleri yardım ve aylıklardaki artışı ve yardım ve aylıklarla birlikte tediye edilen munzam ödenekleri de ihtiva eder.
- (12) "Hastalık Yardımı", Birleşik Krallık bakımından, bu Krallık mevzuatında tarif edilmiş olan malûliyet aylığından gayri hastalık yardımı; Türkiye bakımından da, Türk mevzuatında tarif edilen hastalık sigortası yardımı demektir.
- (13) "Malûliyet Aylığı", Birleşik Krallık bakımından, bir kimsenin, Birleşik Krallık mevzuatında tarif edildiği üzere, üçyüz oniki gün devam eden işgöremezlik müddetinin bu üçyüz oniki günden sonraki her gün için, bir veya diğer taraf mevzuatına göre, müstehak olduğu Birleşik Krallık mevzuatında tarif edilen hastalık yardımı, veya Türk mevzuatına göre bir kimseye ödenen malûliyet aylığı; Türkiye bakımından da, Türkiye mevzuatında tarif edilen malûliyet aylığı demektir.
- (14) "Dul Yardımı", Birleşik Krallık bakımından, bu Krallık mevzuatında tarif edildiği üzere, dul ödeneği, dul anaya yapılan yardım, dul aylığı ve esas dul aylığı; Türkiye bakımından da, Türk mevzuatına göre, ölüm sigortası ile ilgili olarak dul kadına veya dul kadının çocuğuna yapılan yardım demektir.
- (15) "Yetim Aylığı", Birleşik Krallık bakımından, bu Krallık mevzuatında tarif edildiği üzere, vasi ödeneği; Türkiye bakımından da, Türk mevzuatına göre, ölüm sigortası ile ilgili olarak anası ve babası ölen çocuğa yapılan yardım demektir.
- (16) "İhtiyarlık Aylığı", Birleşik Krallık bakımından, kendi mevzuatında tarif edilmiş olan ihtiyarlık veya emeklilik aylığı; Türkiye bakımından da, Türk mevzuatında tarif edilen ihtiyarlık aylığı demektir.
- (17) "Cenaze Masrafı", Birleşik Krallık bakımından, kendi mevzuatında tarif edilen ölüm yardımı; Türkiye bakımından da, Türk mevzuatına göre cenaze masrafları için yapılan yardım demektir.

Þ

- (1) Bu sözleşme hükümleri:
- (a) Birleşik Krallık bakımından,
  - (i) 1946 tarihli Millî Sigorta Kanunu, 1946 tarihli Şimal Irlanda Millî Sigorta Kanunu, 1948 tarihli Man Adası Millî Sigorta Kanunu ve yerine bu kanunların ikame edildiği 5.Temmuz.1948 tarihinden evvel mer'iyette bulunan kanunlar;
  - (ii) 1946 tarihli Millî Sigorta (İş Kazaları) Kanunu, 1946 tarihli Şimal Irlanda Millî Sigorta (İş Kazaları) Kanunu ve 1948 tarihli Man Adasi Millî Sigorta (İş Kazaları) Kanunu;

(b) Türkiye bakımından,

- (i) 4772 sayılı İşkazaları ile Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları Kanunu;
- (ii) 5502 sayılı Hastalık ve Analık Sigortası Kanunu;
- (iii) 6900 sayılı Malûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm Sigortaları Kanunu; hakkında tatbik olunur.

(2) Bu maddenin 3 üncü ve 4 üncü paragrafları hükümleri mahfuz kalmak şartıyle, bu sözleşme aynı zamanda bu maddenin 1 inci paragrafında tasrih edilmiş bulunan mevzuatı tadil eden, birleştiren veya bu mevzuata ek olarak çıkarılan mevzuat hakkında da tatbik olunur.

(3) Âkit taraflardan biri bu sözleşme hükümlerinin yeni bir sigorta koluna taallûk eden herhangi bir mevzuata tatbik edilmemesine karar verir ve bu hususu, 30 uncu madde gereğince, üç ay içinde diğer tarafa bildirirse, bu sözleşme hükümleri bu yeni mevzuata tatbik olunmaz.

(4) Bu sözleşme, bir veya diğer tarafın bir üçüncü tarafla yapmış olduğu mütekabiliyet esasına müstenit bir sosyal güvenlik sözleşmesinin tatbik mevkiine konulması maksadiyle bu maddenin 1 inci paragrafında yazılı mevzuatı değiştiren veya ek olarak çıkarılan herhangi bir mevzuat hakkında, ancak tarafların mutabakata varması şartıyle, cari olur.

BÖLÜM II.—UMUMI HÜKÜMLER

MADDE 3

Âkit taraflardan birinin vatandaşı diğer tarafın mevzuatına göre yapılan yardımlardan, o tarafın vatandaşı imiş gibi, aynı şartlarla, faydalanmağa hak kazanır.

MADDE 4

(1) Bu maddenin 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü paragrafları hükümleri mahfuz kalmak şartıyle, âkit taraflardan birinin vatandaşı taraflardan birinin ülkesinde istihdam edildiği takdirde, kanunî ikametgâhı, işvereni veya kendisini istihdam eden müessesenin iş merkezi diğer tarafın ülkesinde bulunsa dahi, bu kimse hakkında istihdam edildiği yer mevzuatı tatbik olunur. (2) İş merkezi taraflardan birinin ülkesinde bulunan bir işverenin hizmetindeki kimse, istihdam müddeti içinde, diğer tarafın ülkesine muvakkat bir işin icrası için gönderildiği takdirde, bu diğer tarafın vatandaşı değilse ve gittiği yerde kanunî ikametgâhı yoksa, kendi ülkesinde çalışıyormuş gibi, hakkında kendi mevzuatı tatbik olunur, diğer taraf mevzuatı tatbik olunmaz.

(3) Kanunî ikametgâhı Birleşik Krallık ülkesinde olup Türkiye'de istihdam edilen ve hakkında 2 nci paragraf hükümleri tatbik edilmiyen bir Birleşik Krallık vatandaşı bir tercih yapıp Türkiye Sosyal Sigorta merciine müracaatta bulunmadıkça, hakkında Malûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm Sigortaları ile ilgili Türk mevzuatı tatbik olunmaz. Bu kimse, aynı zamanda kendisi hakkında Birleşik Krallık mevzuatının tatbik edilmesini seçmek hakkını haizdir. Bu hakkı kullandığı takdirde, başka memleketlerden ihtiyarî olarak prim ödeme hakkını kazanmış bir sigortalı imiş gibi, o kimse hakkında Birleşik Krallık mevzuatı tatbik olunur.

(4) Bu sözleşmenin 5 inci ve 6 ncı maddeleri hükümlerine tâbi olanlar hakkında bu madde hükümleri tatbik olunmaz.

MADDE 5

(1) Bu maddenin tatbikatı bakımından, "taraflardan birine veya diğerine ait gemi veya uçak" bu sözleşme metnine göre,

- (a) Birleşik Krallık ülkesinde tescil edilmiş bir gemi veya, sahibinin (veya sahibi birden fazla olduğu takdirde ortaklar arasından seçilen gemi müdürünün) veyahut gemi müdürünün o ülkede ikamet ettiği veya iş merkezinin o ülkede bulunduğu, diğer herhangi bir Britanya gemisi, veya sahibinin (sahibi birden fazla olduğu takdirde uçak müdürünün) o ülkede ikamet ettiği veya iş merkezinin o ülkede bulunduğu yine o ülkede tescil edilmiş bir uçak veya
- (b) Denizde istihdamla ilgili Türk mevzuatı şümulüne giren bir gemi veyahut Türkiye'de tescil edilmiş bir uçak demektir.

(2) Bu maddenin 3 üncü paragrafı hükümleri mahfuz kalmak şartıyle, âkit taraflardan birinin ülkesinde kanunî ikametgâhı bulunan taraflardan birinin vatandaşi diğer tarafa ait bir gemide istihdam edildiği takdirde, kendi bakımından vatandaşlık, ikametgâh veya mesken şartları yerine getirilmişcesine, hakkında o taraf mevzuatı hükümleri tatbik olunur.

(3) Âkit taraflardan birinin vatandaşı olup da taraflardan birinin ülkesinde kanunî ikametgâhı bulunan ve diğer tarafa ait herhangi bir gemide istihdam edilen kimse, bu istihdam dolayısiyle ücretini, işyeri kanunî ikametgâhının bulunduğu yerde bulunan ve fakat geminin sahibi olmayan bir kimseden veya müesseseden aldığı takdirde, gemi o tarafa aitmiş gibi, hakkında o taraf mevzuatı tatbik edilir ve mezkûr ücreti ödeyen kimse veya müessese bu mevzuat muvacehesinde işveren telâkki edilir.

MADDE 6

(1) Bu sözleşme hükümleri her iki âkit tarafın Hariciye Vekâleti memurları hakkında tatbik olunmaz.

(2) Bu maddenin 1 inci paragrafı hükmü mahfuz kalmak şartıyle, taraflardan birinin devlet hizmetinde bulunan o taraf vatandaşı diğer tarafın

ülkesinde istihdam edildiği ve bu ülkede vazifesine başlamadan hemen evvel kendi mevzuatına göre mecburî sigortaya tâbi tutulduğu takdirde, kendi ülkesinde istihdam edilmiş gibi hakkında kendi millî mevzuatı hükümleri tatbik olunur.

(3) Hakkında bu maddenin 1 inci ve 2 nci paragrafları hükümleri tatbik edilmeyen taraflardan birinin vatandaşı diğer tarafın ülkesinde kâin kendi elçiliğinde veya konsolosluğunda istihdam edildiği takdirde, hakkında vatandaşı bulunduğu taraf mevzuatının tatbik olunmasını seçmek hakkını haiz olur. Bu hakkını kullanan kimse elçiliğinde veya konsolosluğunda çalıştığı tarafın vatandaşı olduğu takdirde, kendi ülkesinde istihdam edilmiş gibi hakkında kendi millî mevzuatı tatbik olunur.

MADDE 7

Âkit taraflardan birinin ülkesinde istihdam edilmiş olup da hakkında, bu sözleşmenin 4 üncü maddesinin (2) nci paragrafı veya 6 ncı maddesinin (2) nci veya (3) üncü paragrafları gereğince, diğer tarafın mevzuatı tatbik edilen bir kimsenin Hastalık, Analık, İş Kazası ve Meslek Hastalığı sebebiyle işgöremezlik ödeneğine müstehak olup olmadığının tesbitinde o kimse:

- (a) Hastalık ve Analık yardımı bakımından, hakkında mevzuatı tatbik edilen ülkedeymiş gibi,
- (b) Çalıştığı süre içinde vuku bulan iş kazası veya meydana çıkan meslek hastalığı dolayısiyle yapılacak yardım bakımından da, iş kazası veya meslek hastalığı, hakkında mevzuatı tatbik edilen ülkede vuku bulmuş veya meydana çıkmış gibi, kabul edilir.

MADDE 8

Âkit tarafların selâhiyetli makamları bu sözleşmenin 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı maddeleri hükümlerinin muayyen kimselere veya gruplara tatbik edilmemesi hususunda mutabakata varabilirler.

MADDE 9

Kanunî ikametgâhı âkit taraflardan birinin ülkesinde bulunan ve fakat bu yer mevzuatına göre, mecburî sigortaya tâbi olmayan bir kimse, bu yer mevzuatına göre, ihtiyarî sigortaya tâbi tutulmasını talep ettiği takdirde, diğer tarafın ülkesinde ikmal edilmiş olan sigortalılık ve prim ödeme müddetleri böyle bir talebin is'afı bakımından, kanunî ikametgâhının bulunduğu yer mevzuatına göre ikmal edilmiş sayılır.

BÖLÜM III.-HUSUSÎ HÜKÜMLER

Kısım 1-Hastalık-Analık Yardımları ve Cenaze Masrafları

MADDE 10

Âkit taraflardan birinin mevzuatına göre prim ödeme müddetini ikmal etmiş olan bir kimse diğer tarafın mevzuatı ile temin edilmiş bulunan hastalık ve analık yardımlarıyla cenaze masraflarını almaya hak kazanır. Şukadarki bu yardımlardan faydalanabilmesi için:

- (a) Diğer tarafın ülkesine vardığı tarihten itibaren o tarafın mevzuatına göre prim ödemeğe başlamış olması,
- (b) O tarafın mevzuatında yazılı şartları yerine getirmiş bulunması, icap eder.

Bu bakımdan ilk bulunduğu yer mevzuatına göre ikmal edilmiş olan prim ödeme müddetleri, bu sözleşmenin 25 inci maddesi hükümleri dahilinde, diğer tarafın mevzuatına göre ikmal edilmiş prim ödeme müddeti olarak kabul edilir.

(c) Analık halinde yardım, kadın, veya yardım talebinde bulunan kimse sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısı ise, erkek yardım talebinde bulunduğu sırada veya ondan evvel son olarak, hangi mevzuata göre prim ödüyorsa veya ödemiş ise, o mevzuat hükümlerine göre yapılır.

MADDE 11

Âkit taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı sayılan veya bu şekilde sigortalı bir kimsenin karısı olan bir kadın diğer tarafın ülkesinde bulunduğu veya burada doğum yaptığı takdirde, kendi mevzuatına göre analık yardımına veya analık ödeneğine müstehak olup olmadığını tayin bakımından, kendi ülkesindeymiş veya bu ülkede doğum yapmış gibi muamele görür.

MADDE 12

Âkit taraflardan birinin ülkesinde bulunduğu için o taraf mevzuatına göre hastalık yardımı almağa hak kazanmış olan bir kimse, o tarafın Sosyal Sigorta merciinin muvafakatı alınmak kaydıyle, bu yardımı diğer tarafın ülkesinde bulunduğu sırada da, bu merciin tesbit ettiği müddetçe, almağa hak kazanır.

MADDE 13

(1) Bir kimse âkit taraflardan birinin ülkesinde öldüğü takdirde, diğer taraf mevzuatına göre cenaze masrafına müstehak olup olmadığını tayin bakımından, o kimsenin ölümü diğer taraf ülkesinde vuku bulmuş sayılır.

(2) Bir tarafın ülkesinde bulunup ta diğer taraf mevzuatına göre cenaze masrafı talebinde bulunan bir kimse diğer taraf ülkesinde imiş gibi muamele görür.

Kısım 2—İhtiyarlık Aylığı

MADDE 14

(1) 16 ncı madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyle, her iki âkit tarafın sigorta mevzuatına göre kendisine ihtiyarlık aylığı bağlanması için talepte bulunan bir kimsenin bu talebi bu maddenin müteakip paragrafları hükümleri dahilinde karara bağlanır.

(2) Taraflardan her birinin Sosyal Sigorta mercii bir kimsenin kendi mevzuatına göre, ihtiyarlık aylığı almak için gerekli şartları yerine getirip getirmediğini yine kendi mevzuatı hükümleri dahilinde testbit eder ve bunu yaparken bu sözleşmenin 25 inci maddesi hükümlerini de göz önünde bulundurarak, o kimse tarafından her iki taraf mevzuatına göre ikmal edilmiş olan bütün sigortalılık müddetlerini, prim ödeme müddetlerini ve muadil müddetleri kendi millî mevzuatına göre ikmal edilmiş gibi, nazara alır.

(3) Bu maddenin 2 nci paragrafi hükümleri dahilinde ihtiyarlık aylığına hak kazanıldığı tesbit edildiği takdirde, her iki tarafın Sosyal Sigorta mercii:

- (a) Bir kimse tarafından her iki taraf mevzuatına göre ikmal edilmiş ve 25 inci madde hükümlerine göre hesaplanmış olan bütün sigortalılık müddetleri, prim ödeme müddetleri ve muadil müddetler kendi millî mevzuatına göre tamamlanmış olsa idi o kimseye yine kendi mevzuatına göre ne kadar aylık ödenecek idiyse o aylık miktarını,
- (b) Bu kimse tarafından kendi mevzuatına göre tamamlanmış olan prim ödeme müddetleri yekûnunun her iki taraf mevzuatına göre ikmal edilmiş olan prim ödeme müddetleri yekûnuna olan nispeti dahilinde ihtiyarlık aylığının kendisine isabet eden kısmını, hesaplar.

Bu şekilde hesaplanmış olan kısım ilgili Sosyal Sigorta merciinden o kimseye fiilen ödenecek aylığı teşkil eder.

(4) Bir kimse tarafından bir veya diğer tarafın mevzuatına göre tamamlanmış olan prim ödeme müddetlerinin yekûnu 6 aydan az olduğu takdirde, o kimseye o tarafın mevzuatına göre ihtiyarlık aylığı ödenmez.

(5) Bu maddenin tatbikatında, bir kimse tarafından ikmal edilmiş olan sigortalılık müddeti, prim ödeme müddeti veya muadil müddet, ilgili kimsenin kocasının sigortalılık hakkına veya, kocası tarafından ödenen primlerin de nazara alınması suretiyle, kendi sigortalılık hakkına dayanarak ihtiyarlık aylığı bağlanması talebinde bulunan bir kadın olması halinde, o kimsenin kocası tarafından ikmal edilmiş olan sigortalılık müddeti, prim ödeme müddeti veya muadil müddet ile tevhid edilir.

MADDE 15

Her iki tarafın mevzuatında yazılı şartları aynı zamanda yerine getirmemiş olan bir kimsenin bir veya diğer taraf mevzuatına göre aylık alma hakkı, o tarafın mevzuatındaki şartları yerine getirdiği zaman tesis ve teşmil edilir. 14 üncü madde hükümleri mahfuzdur.

MADDE 16

(1) Bir kimse, ihtiyarlık aylığı almak hakkı teessüs ettiği zaman, bu sözleşmenin 14 üncü maddesi hükümlerinden faydalanmamayı tercih edebilir. Bu takdirde her iki âkit tarafın mevzuatına göre almaya hak kazandığı ihtiyarlık aylığı, diğer taraf mevzuatına göre geçen sigortalılığı nazara alınmıyarak, tâbi olduğu sosyal sigorta mercii tarafından kendisine ayrı olarak ödenir.

(2) Kendisine ihtiyarlık aylığı bağlanmış olan kimse taraflardan birinin mevzuatı tadil edildiği veya bir tarafın ülkesinden diğer tarafın ülkesine gittiği veyahut 15 inci madde hükümleri dahilinde veya başka suretle, taraflardan birinin mevzuatına göre aylık alma hakkı tesis ve teşkil edildiği zaman, menfaatine uygun düşerse, 14 üncü veya bu madde hükümlerinden faydalanma hususunda yeniden bir tercih yapma hakkını kazanır.

Âkit taraflardan birinin mevzuatına göre, o tarafin ülkesinde bulunduğu takdirde ihtiyarlık aylığı almağa hak kazanan bir kimse bu aylığı diğer tarafın ülkesinde bulunduğu sırada da almağa hak kazanır.

Kısım 3-Malûliyet Aylığı

MADDE 18

Bu sözleşmenin 14 üncü maddesinin (2) nci, (3) üncü ve (4) üncü paragraflarında yer alan ihtiyarlık aylığı ile ilgili hökümler, aylıkların mahiyetindeki farkın gerektirdiği değişiklikler mahfuz kalmak şartıyle, malûliyet aylığı hakkında da tatbik olunur.

MADDE 19

Âkit taraflardan birinin ülkesinde bulunan ve bu sözleşmenin 18 inci maddesi gereğince o tarafın mevzuatına göre malûliyet aylığı almak hakkına sahip olan bir kimse diğer tarafın ülkesinde bulunsaydı o taraf mevzuatına göre de malûliyet aylığı almağa hak kazanacak idiyse, bunlardan birini olduğu gibi diğerini de almağa hak kazanmış olur. Her iki aylığın tutarı, ülkesinde bulunduğu taraf mevzuatına göre almağa hak kazanacağı aylıktan noksan olduğu ve hakkında 18 inci madde hükmü de tatbik edilmediği takdirde, bu taraf Sosyal Sigorta mercii ayrıca aradaki farkı da kendisine öder.

MADDE 20

(1) Âkit taraflardan birinin ülkesinde bulunan bir kimse, bu sözleşmenin 18 inci ve 19 uncu maddeleri gereğince, her iki tarafın mevzuatına göre de malûliyet aylığı almağa hak kazanmadığı takdirde, ülkesinde bulunduğu tarafın Sosyal Sigorta mercii bu maddenin 2 nci paragrafı hükmü mahfuz kalmak şartıyle, hakkında 18 inci madde hükmü tatbik edilmemiş olsa idi kendi millî mevzuatına göre ne kadar aylık almağa hak kazanacak idiyse, kendisine o aylığı öder. Bu kimse diğer tarafın ülkesine giderse, ülkesinden ayrıldığı tarafın Sosyal Sigorta mercii, ülkesini terketmeden evvel hastalığının kronik olduğu tesbit edilmek şartıyle, mezkûr malûliyet aylığını ödemeğe devam eder.

(2) Bu maddenin 1 inci paragrafı gereğince, bir tarafın mevzuatına göre malûliyet aylığı ödenmekte olması halinde, ilgili kimse diğer tarafın mevzuatında yazılı şartları yerine getirir getirmez, bu malûliyet aylığı yerine 18 inci ve 19 uncu maddeler hükümlerine uygun olarak tesbit edilen aylıklar, bu maddeler hükümleri göz önünde bulundurularak, tediye edilir.

Kısım 4-Dul Aylığı ve Yetim Aylığı

MADDE 21

Bu sözleşmenin 14, 15, 16 ve 17 nci maddelerindeki ihtiyarlık aylığı ile ilgili hükümler dul aylığı, 18 ve 19 uncu maddelerdeki malûliyet aylığı ile ilgili hükümler de yetim aylığı hakkında tatbik olunur. Her hadisede aylığın mahiyetindeki farkın gerektirdiği değişiklikler mahfuzdur.

(1) Bir âkit taraf ülkesinde bulunan ve o taraf mevzuatına göre, iş kazası veya meslek hastalığı sebebiyle, yardım almağa hak kazanmiş olan bir kimse diğer tarafın ülkesinde bulunduğu sırada da bu yardımı almağa hak kazanır.

(2) Bir tarafın ülkesinde bulunan ve o taraf mevzuatına göre, iş kazası veya meslek hastalığı neticesi ölüm sebebiyle, yardıma hak kazanmiş olan bir kimse diğer tarafın ülkesinde bulunduğu sırada da bu yardımı almağa hak kazanır.

MADDE 23

İş kazasından ileri gelen malûliyet derecesinin âkit taraflardan birinin mevzuatına göre tesbitinde, diğer taraf mevzuatına göre yardımı gerektiren daha evvel vuku bulmuş herhangi bir iş kazası, malûliyet derecesinin tesbitinde mevzuatı esas alınan taraf mevzuatının şümulüne giren bir iş kazası imiş gibi nazara alınır.

MADDE 24

Âkit taraflardan birinin mevzuatına göre, bir meslek hastalığı sebebiyle yardım görmüş olan bir kimse bilâhare diğer taraf mevzuatına göre aynı neviden meslek hastalığı dolayısiyle yardım talebinde bulunursa, bu tarafın Sosyal Sigorta mercii öbür taraf mevzuatına göre yapılan yardımla ilgili delilleri toplamakla mükelleftir. Bu kimsenin kendi mevzuatına göre yardıma müstehak olup olmadığını, olduğu takdirde, yardım miktarını tesbit maksadıyle o merci öbür tarafın mevzuatına göre yapılmış olan yardımı, kendı mevzuatına göre yapılmış gibi, nazara alır.

Kısım 6----Umumi Hükümler

MADDE 25

(1) Bu sözleşmenin yardıma hak kazanılmış olup olmadığının tesbiti maksadıyle sigortalılık müddetlerinin, prim ödeme müddetlerinin ve muadil müddetlerin tevhidi hakkındaki 10 uncu ve 14 üncü maddeler hükümlerinin tatbikatında her iki âkit tarafın Sosyal Sigorta mercileri, bu müddetler tedahül etmemek şartıyle, kendi mevzuatının ilgili hükümlerini nazara alarak, kendi mevzuatına göre ikmal edilmiş olan sigortalılık müddetlerini, prim ödeme müddetlerini ve muadil müddetleri diğer taraf mevzuatına göre ikmal edilmiş sigortalılık müddetlerine, prim ödeme müddetlerine ve muadil müddetlere ekler.

(2) Bu maddenin 1 inci paragrafı hükümleri aşağıda yazılı esaslar dahilinde tatbik olunur.

- (a) Bir tarafın mevzuatına göre mecburî olarak ikmal edilmiş olan bir prim ödeme müddeti diğer tarafın mevzuatına göre ihtiyarî olarak ikmal edilmiş bir prim ödeme müddetiyle aynı zamana rastlarsa yalnız mecburî olarak ikmal edilmiş olan müddet nazara alınır.
- (b) Bir taraf mevzuatına göre ikmal edilmiş olan bir prim ödeme müddeti diğer tarafın mevzuatına göre ikmal edilmiş olan bir muadil müddetle aynı zamana rastlarsa yalnız prim ödeme müddeti nazara alınır.

Âkit taraflardan birinin mevzuatına göre para yardımına prim ödeme müddetleri içinde elde edilen ortalama kazancın esas alınması halinde, o mevzuat hükümleri dahilinde ödenmesi gereken yardımların hesabında nazara alınacak ortalama kazanç, aynı mevzuata göre, fiilen ikmal edilmiş prim ödeme müddetleri içinde elde edilen kazanç üzerinden hesaplanır.

MADDE 27

(1) İşbu sözleşmenin bu bölüm hükümlerine göre, âkit taraflardan birinin Sosyal Sigorta mercii tarafından diğer tarafın ülkesinde ikamet eden bir kimseye para yardımlarının ödenmesi gereken hallerde, bu ödeme o sigorta merciinin talebi üzerine, o sigorta mercii hesabına, ajan sıfatıyle, diğer tarafın Sosyal Sigorta mercii tarafından yapılabilir.

(2) İki tarafın sigorta mercileri arasında varılacak mutabakat neticesinde tesbit olunacak bir müddet içinde taraflardan birinin sigorta mercii tarafından bu maddenin 1 inci paragrafı hükümleri dahilinde yapılan bütün ödemeler keyûnu diğer tarafın sigorta mercii tarafından yapılan ödemelerden fazla ise, bu taraf sigorta mercii yapılan ödemeler tutarını diğer tarafın sigorta merciine aynen tediye etmeyip tesbit edilen bu müddet sonunda cari Kambiyo rayicine göre hesaplanacak miktarlar arasındaki farkı almağa hak kazanır.

MADDE 28

(1) Âkit taraflardan birinin mevzuatına göre yardıma müstehak olan bir kimse, geçindirmekle mükellef olduğu kimse o taraf ülkesinde bulunduğu takdirde yardımda bir artış olacak idiyse, geçindirmekle mükellef olduğu kimsesi diğer taraf ülkesinde bulunduğu sırada dahi bu farkı almağa hak kazanır.

(2) Bir kimse, bir çocuğun Birleşik Krallık ülkesinde bulunması veya ana ve babasından biri öldüğü zaman veyahut herhangi belli diğer bir zamanda bu ülkede bulunmuş olması dolayısiyle, Birleşik Krallık mevzuatına göre, dul yardımı veyahut iş kazası veya meslek hastalığı neticesi ölüm sebebiyle yardım almağa müstehak olursa, o kimse, icabına göre, o çocuk Türkiye'de bulunsa veya ana ve babasından biri öldüğü zaman veya diğer herhangi belli bir zamanda bu ülkede bulunmuş olsa dahi aynı yardımı almağa hak kazanır.

MADDE 29

Bu sözleşmenin 16 ve 20 nci maddeleri hükümleri mahfuz kalmak şartıyle, her iki tarafın mevzuatına göre yardım talebinde bulunan bir kimse, bu sözleşme hükümlerini nazara almaksızın talebinin karara bağlanması yolunu seçebilir.

BÖLÜM IV.--MÜTEFERRIK HÜKÜMLER

MADDE 30

Selâhiyetli makamlar:

(a) Bu sözleşmenin tatbikatında gerekli görülebilecek idarî tedbirleri alırlar.

- (b) Bu sözleşmenin tatbiki için alınan herhangi bir tedbirle ilgili malûmatı birbirlerine bildirirler.
- (c) Kendi millî mevzuatlarında yapılmış olan sözleşmenin tatbikatına müessir olacak herhangi bir değişiklikle ilgili malûmatı, mümkün olan en kısa bir zamanda, birbirlerine ulaştırırlar.

(1) Âkit tarafların selâhiyetli makamları ve Sosyal Sigorta mercileri bu sözleşmenin tatbikatı ile ilgili herhangi bir meselede, bu mesele kendi millî mevzuatlarının tatbikatına müessir oluyormuş gibi, birbirlerine yardımda bulunurlar.

(2) Selâhiyetli makamlar bilhassa bu sözleşme gereğince yardıma müstehak kimselerin tıbbî ve idarf murakabeleri bakımından alınması gereken tedbirler üzerinde mutabakata varırlar.

MADDE 32

(1) Taraflardan birinin mevzuatına göre tanzimi gereken evrak ve vesaike o taraf mevzuatıyle tanınmış olan vergi, resim ve harçlardan muafiyet veya tenzilât hakkı diğer tarafın mevzuatına göre tanzimi gereken evrak ve vesaike de teşmil edilir.

(2) Bu sözleşmenin tatbikatı ile ilgili olarak bir veya diğer tarafın selâhiyetli makamına veya sigorta merciine bir vesika veya diğer bir belge tevdii gereken hallerde, o makam veya merci bu vesika veya belgenin tevsik veya tasdikini talep etmez.

MADDE 33

Bir tarafın mevzuatına göre, o tarafın Sosyal Sigorta merciine muayyen bir müddet içinde yapılması gereken bir talep, ihbar veya müracaat diğer tarafın Sosyal Sigorta merciine bu müddet içinde yapılmışsa, öbür tarafın sigorta merciine yapılmiş kabul edilir. Bu gibi hallerde Sosyal Sigorta mercii kendisine yapılan talebi, ihbarı veya müracaatı, mümkün olan en kısa zamanda, diğer tarafın sigorta merciine duyurur.

MADDE 34

Âkit tarafların Sosyal Sigorta mercileri, bu sözleşmenin tatbikatı ile ilgili meselelerde, birbirleriyle veya bu sözleşme gereğince yardıma müstehak herhangi bir kimse ile veyahut onun kanuni mümessili ile doğrudan doğruya muhabere edebilirler.

MADDE 35

Bu sözleşme hükümlerine göre yapılması gereken herhangi bir yardım, bu yardımı yapmakla mükellef bulunan Sosyal Sigorta merciinin bağlı bulunduğu taraf parası ile hesaplanır.

MADDE 36

(1) Bu sözleşme hükümleri, sözleşmenin mer'iyete girdiği tarihten evvelki bir devre için yardım yapılması hakkını bahşetmez. (2)—(a) Bu maddenin (1) inci paragrafı hükmü mahfuz kalmak şartıyle, bu sözleşme hükümlerine göre, sözleşmenin mer'iyete girdiği tarihten evvelki vak'alar için aşağıda yazılı hallerde toptan ödemelerden gayri yardım yapılır.

- (i) İlgili kimsenin talepte bulunmaması veya âkit taraflardan birinin ülkesi dışında olması dolayısiyle yapılmamış olan yardım tesbit edilip ödenir.
- (ii) İlgili kimsenin âkit taraflardan birinin ülkesi dışında bulunması sebebiyle tediyesi tâlik edilmiş olan yardım yapılır.
- (iii) Evvelce tesbit edilmiş olan yardım miktarı, gereken hallerde, sermaye kıymeti tasfiye edilmemiş olmak şartıyle, yeniden tesbit olunur.

(b) Bu paragrafın (a) fıkrası hükümlerine göre yapılması gereken herhangi bir yardım, bu sözleşme mer'iyete girdiği tarihten itibaren ödenir veya, icabına göre, yeniden tesbit edilip ödenir. Ancak böyle bir ödemenin yapılabilmesi için sözleşmenin mer'iyete girdiği tarihten itibaren 12 ay içinde bu hususta talepte bulunulması şarttır.

(3) Bu sözleşmenin mer'iyete girdiği tarihten evvel bir kimse tarafından ıkmal edilmiş olan sigortalılık müddeti, prim ödeme müddeti veya muadil müddet o kimsenin sözleşme hükümlerine göre yardıma müstehak olup olmadığının tesbitinde nazara alınır.

Ancak:

- (a) Bir kimse tarafından Birleşik Krallık mevzuatına göre ikmal edilmiş olan sigortalılık müddeti, o mevzuata göre bu müddet o kimse tarafından ödenen veya ödenmiş itibar edilen primlerin yıllık vasatisinin hesabında nazara alınmazsa, bu sözleşmenin 14 üncü maddesi hükümlerinin tatbikatında da nazara alınmaz.
- (b) Türk mevzuatına göre yapılacak yardım talebinin tetkikinde Birleşik Krallık mevzuatına göre 1. Nisan. 1950 tarihinden evvel ikmal edilmiş olan sigortalılık müddeti nazara alınmaz.

MADDE 37

(1) Âkit tarafların selâhiyetli makamları bu sözleşmenin tefsir veya tatbikiyle ilgili ihtilâfları müzakere yoluyla halletmeye gayret ederler.

(2) Böyle herhangi bir ihtilâf 3 aylık bir müddet içinde müzakere yoluyla halledilmemiş olduğu takdirde, ihtilâf âkit tarafların teşkil ve usulünde mutabık kalacakları bir hakem heyetine tevdi olunur. Geçecek ikinci 3 ay içinde de mutabakata varılamadığı takdirde ihtilâf, taraflardan birinin talebi üzerine, Lâhey Adalet Divanı Reisi tarafından seçilecek bir hakeme tevdi edilir.

(3) İşin icabına göre, hakem heyeti veya hakem bu sözleşme esaslarına ve ruhuna uygun olarak karar alır ve bu karar nihaî olup tarafları bağlar.

MADDE 38

Bu sözleşmenin sona ermesi halinde, sözleşme hükümlerine göre iktisap edilmiş olan herhangi bir hak muhafaza edilir ve bu hükümler gereğince o tarihte talep edilmiş olup henüz karara bağlanmayan haklar için müzakereler cereyan eder.

Bu sözleşme tasdik edilir ve tasdik vesikaları mümkün olan en kısa zamanda LONDRA'da teati edilir. Sözleşme, tasdik vesikalarının teati edildiği ayı takip eden 3 üncü ayın ilk günü mer'iyete girer.

MADDE 40

Bu sözleşme mer'iyete girdiği tarihten itibaren bir sene için muteberdir. Bu bir senelik müddetin sona ermesinden 3 ay evvel sözleşmenin yürürlükten kaldırılacağına dair yazılı ihbarda bulunulmadığı takdirde müteakip senelerde de mer'iyette kalır.

Hükûmetleri tarafından usulü dairesinde selâhiyetlendirilmiş aşağıda imzaları bulunan kimseler, yukarıdaki hususları tasdik zımnında işbu sözleşmeyi imzalamışlardır.

Bu sözleşme, ANKARA'da, dokuz Eylûl bin dokuz yüz elli dokuz tarihinde, İngilizce ve Türkçe olarak ve her iki metin aynı derecede muteber bulunmak üzere, iki nüsha halinde tanzim edilmiştir.

-	Cumhuriyeti	Hükûmeti	Birleşik	Krallık Hükûmeti adına :
adına :		SAMAN.		EDITH PITT.
				F. D. W. BROWN.

٩

EXCHANGE OF NOTES CORRECTING THE SIGNED TEXT OF THE CONVENTION

No. 1

The Secretary of State for Foreign Affairs to the Turkish Ambassador at London

Your Excellency, Foreign Office, S.W. 1, November 22, 1961.

I have the honour to refer to the Convention on Social Insurance between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Republic of Turkey, signed at Ankara on the 9th of September, 1959 and to propose that the following amendments should be made in the English and Turkish texts of the Convention:

In the English text

(1) In order to bring the English text of Article 33 into conformity with the Turkish text, the two references to "social authority" and the reference to "social security authority" in that Article should be amended to read "social insurance authority" in each case. Article 33 would then read as follows:

"Any claim, notice or appeal which should, for the purposes of the legalisation of one Contracting Party, have been presented within a prescribed period to the social insurance authority of that Party, but which is in fact presented within the same period to the social insurance authority of the other Party, shall be treated as if it had been presented to the social insurance authority of the former Party. In such cases, the social insurance authority of the latter Party shall, as soon as possible, transmit the claim, notice or appeal to the social insurance authority of the former Party."

(2) A grammatical error appearing in the text of paragraph (3) of Article 5 should be corrected by the insertion of the word "the" before the words "said remuneration".

• •

In the Turkish text

(1) In order to bring the Turkish text into conformity with the English text the following Articles should be amended as indicated:

- (a) Article 2, paragraph 3: between "gereğince" and "üç" insert the words "mezkúr mevzuat hakkında iesmen bilgi verildiği tarihten itibaren";
- (b) Article 33: insert "Sosyal" after the words "öbür tarafın" and change the immediately following word "sigorta" to "Sigorta"; and
- (c) Article 40: at the beginning of the second sentence delete "Bu" before "bir senelik" and insert "Her defasında".

If the foregoing amendments are acceptable to the Government of the Republic of Turkey, I have the honour to suggest that this Note, together with Your Excellency's reply in that sense, should be regarded as placing on record the agreement of the two Governments in this matter.

I have, etc.

E. E. TOMKINS. (For the Secretary of State)

No. 2

The Turkish Ambassador at London to the Secretary of State for Foreign Affairs

1399/212/3164

My Lord,

Turkish Embassy, London, 22nd November, 1961.

I have the honour to acknowledge the receipt of your Note No. CT 1731/1 of to-day's date which reads as follows:

[As in No. 1]

2. In reply, I have to inform you that the foregoing amendments are acceptable to the Government of the Republic of Turkey, who therefore agree that your Note, together with the present reply, shall be regarded as placing on record the agreement of the two Governments in this matter.

Please accept, etc.

FERIDUN C. ERKÍN,

(Ambassador).

31

19437-162 60063 Wt. 1085/283 K10 2/62 F.O.P.

G

.

Printed and published by HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE

To be purchased from York House, Kingsway, London w.c.2 423 Oxford Street, London w.1 13A Castle Street, Edinburgh 2 109 St. Mary Street, Cardiff 39 King Street, Manchester 2 50 Fairfax Street, Bristol 1 35 Smallbrook, Ringway, Birmingham 5 80 Chichester Street, Belfast 1 or through any bookseller

Printed in England